

Sygn. akt IV U 722/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2022 roku w Sieradzu

odwołania Z. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 30.11.2021 r. Nr (...)

w sprawie Z. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o wysokości emerytury

oddala odwołanie.

Sygn.akt IV U 722/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30.11.2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z 15.11.2021 r. odmówił Z. O. prawa do ponownego obliczenia świadczenia z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia. Organ wskazał, że zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę, zaś średnie dalsze trwanie życia ustalane jest na podstawie tablic obowiązujących w dniu złożenia wniosku o emeryturę oraz w dniu osiągnięcia wieku emerytalnego. Zgodnie z art. 26 ust.6 ww. ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego do ustalenia wysokości emerytury stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla kobiet. Zaznaczono, że wnioskodawczyni ma prawo do emerytury od 04.02.2016 r. a wysokość świadczenia została ustalona z uwzględnieniem tablic obowiązujących w dniu nabycia prawa do emerytury, przy czym w dniu osiągnięcia przez ubezpieczoną wieku emerytalnego ma zastosowanie ta sama tablica średniego dalszego trwania życia, przez co brak jest podstaw do przeliczenia emerytury.

W odwołaniu od decyzji organu rentowego Z. O. wniosła o jej zmianę poprzez obliczenie świadczenia emerytalnego z zastosowaniem średniego dalszego trwania życia obowiązującego w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 marca 2022r. Według odwołującej Zakład Ubezpieczeń Społecznych naruszył przepis art. 26 ust.6 ustawy emerytalnej, ponieważ uwzględnił tablice średniego dalszego trwania życia z dnia przyznania świadczenia emerytalnego (249,10 miesięcy) zamiast bardziej korzystnych 237,2 miesiąca, zgodnie z aktualnym Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2021 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzupełnieniu argumentacji, powołanej w zaskarżonej decyzji, organ rentowy wskazał na decyzję z dnia 30.11.2021 r. przeliczającą emeryturę wnioskodawczyni w trybie art. 108 ustawy emerytalnej poprzez doliczenie składek zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji i zastosowania średniego dalszego trwania życia wynoszącego 191,40 miesiąca wg stanu na dzień złożenia wniosku, tj. 15.11.2021 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. O., ur. (...), w dniu 4 stycznia 2016 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 8 lutego 2016 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę od dnia 04.02.2016 r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Podstawę obliczenia emerytury stosownie do zasad, określonych w art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła kwota składek, zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 253,90 miesiąca. W dniu 15. 11.2021 r. Z. O. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniosek o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z uwzględnieniem składek zapisanych na koncie po przyznaniu świadczenia oraz z zastosowaniem najkorzystniejszego średniego dalszego trwania życia. Decyzją z dnia 30. 11.2022r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 108 ustawy emerytalnej przeliczył emeryturę Z. O. od 01.11.2021 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Emerytura w kwocie 1.915,26 zł została zwiększona o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku wnioskodawczyni w dniu złożenia wniosku, tj. w dniu 15.11.2021 r. Kwota emerytury przed przeliczeniem wyniosła 1.915,26 zł, kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 546,56 zł, średnie dalsze trwanie życia wyniosło 191,40 miesiąca. Kolejną decyzją z dnia 30.11.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił przeliczenia emerytury Z. O. na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej.

(wnioski, decyzje w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 ze zm. - dalej „ustawa emerytalna”), emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (ust. 1). Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2), a średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Zgodnie z ustępem 4 tego artykułu Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2. Te tablice są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego (ust. 5). Jeżeli jednak jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny (od dnia 1 października 2017 r. jest to wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn). Z analizy ustępu 5 artykułu 26 ustawy emerytalnej wynika, że wskaźnik średniego dalszego trwania życia jest podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego. Jeżeli zatem obliczenie wysokości emerytury następuje na datę złożenia wniosku o wypłatę emerytury, to do ustalenia wysokości tego świadczenia mają zastosowanie tablice średniego dalszego trwania życia obowiązujące na datę złożenia takiego wniosku. Ust. 6 powołanego przepisu stanowi, że jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Ustalając średnie dalsze trwanie życia ubezpieczonej w decyzji z dnia 08.02. 2016 r. organ rentowy miał na względzie Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia

26 marca 2015 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P.2015.296). Określone w nim średnie dalsze trwanie życia, wynoszące 253,9 miesiąca odpowiadało zarówno dalszemu średniemu trwaniu życia ubezpieczonej na datę złożenia wniosku jak i ukończenia przez nią 60 lat.

Kwotę emerytury w systemie zdefiniowanej składki ustala się tylko raz, albo w dniu nabycia prawa, albo w dniu realizacji ryzyka. Tak ustalona emerytura może być już tylko powiększona w przypadku dalszego opłacania składek w sposób podany w art. 108 ustawy emerytalnej. W myśl ust.2 powołanego przepisu, emerytury obliczone według zasad określonych w art. 26 powiększa się o kwotę wynikającą z podzielenia składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w art. 24 i 24a, i zwaloryzowanych zgodnie z art. 25 przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku danego ubezpieczonego w dniu złożenia wniosku o przeliczenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ust. 4 i 5. Takie właśnie przeliczenie zostało zastosowane przez organ rentowy w niezaskarżonej decyzji z 30.11.2021 r., którą przeliczono świadczenie ubezpieczonej z zastosowaniem średniego dalszego trwania życia ustalone dla wieku ubezpieczonej w dniu złożenia wniosku o przeliczenie, wynoszącego 191,4 miesiąca. Wydanie przez organ rentowy dwóch decyzji w realizacji wniosku z dnia 15.11.2021 r. oznacza, że zainicjowany przez wnioskodawczynię spór co do decyzji odmawiającej przeliczenia emerytury na podstawie art. 26 ust. 6 ustawy emerytalnej pozbawiony jest jakiegokolwiek praktycznego znaczenia – postulowane przez wnioskodawczynię średnie dalsze trwanie życia wynoszące 237,2 miesiąca jest znacznie mniej korzystne niż ustalone przez organ 191,4 miesiąca, zwłaszcza że wnioskodawczyni ma prawo do jednego świadczenia (tj. i tak nie mogłaby pobierać zarówno emerytury przeliczonej na podstawie art. 26 ustawy jak i przeliczonej w oparciu o art. 1098 ustawy). Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w wyroku.